

ZDRAVÍ A AKTIVNÍ LIDÉ

PRIORITY 3

Zdraví je základní společenskou i ekonomickou hodnotou. Dobrý zdravotní stav lidí je přínosem pro všechny oblasti lidského žití a významně ovlivňuje hospodářský, sociální a environmentální růst. S dynamickým vývojem společnosti a rostoucí globalizací se mění i aktuální zdravotní hrozby, kterým je nutné neustále čelit. **Zdraví obyvatel je tak klíčovým faktorem pro udržitelný rozvoj společnosti a kvalitu života ve městě.**

Pro udržení zdraví obyvatel je nezbytná **kvalita a dostupnost zdravotní péče**, kterou však ovlivňuje řada faktorů. Mezi tyto faktory patří kulturní a sociální prostředí, státní a veřejná správa, odborné společnosti, ale i samotní pracovníci ve zdravotnictví. Podle statistik Světové zdravotnické organizace (WHO) je úroveň zdraví v České republice vysoká a v mnoha ohledech se řadí mezi evropský průměr nebo dokonce nadprůměr. Střední délka života se v Česku v posledních 10 letech neustále zvyšuje a v roce 2020 činila 78,3 roku, což je o 2,3 roku méně než průměr EU (Eurostat). Naopak téměř polovinu všech úmrtí v Česku lze přičíst **rizikovým faktorům životního stylu**, zejména špatnému stravování, kouření a konzumaci alkoholu. Mezi nejčastější příčiny všech úmrtí v Česku patří onemocnění oběhové soustavy (40 %) a rakovina (25 %), jejíž výskyt se dle Joint Research Centre (JRC) neustále zvyšuje a brzy překročí průměr zemí EU.

Výdaje Česka na zdravotnictví v roce 2019 činily 7,8 % HDP, což je výrazně pod průměrem EU (9,9 %). I přesto však český zdravotnický systém disponuje hustou sítí nemocnic a lůžkových zařízení. Jedná se o jeden z nejvyšších poměrů lůžek k počtu obyvatel v EU, který činí 6,6 lůžka na 1 000 obyvatel ve srovnání s průměrem EU (5,3). Míra hustoty lékařů je také poměrně vysoká, nicméně jejich průměrný věk se neustále zvyšuje. Společně s dlouhodobým **nedostatkem zdravotnického personálu** může v budoucnu tato negativní kombinace způsobit snížení odolnosti systému zdravotní péče.

I přes pokročilé zdravotnictví není dostatek pozornosti ze strany státu a především samospráv věnován **prevenci zdraví a podpoře aktivního životního stylu**. Ty se z dlouhodobého pohledu jeví jako nákladově nejefektivnější nástroje pro zlepšování zdraví populace a kvality života.

„Veřejný sektor v oblasti prevence zdraví a podpory aktivního životního stylu obyvatel sehrává klíčovou roli.“

Je klíčové, aby města svou pozornost zaměřila nejen na zajištění dostupnosti zdravotnické a sociální péče, ale i na zájem občanů o vlastní zdraví prostřednictvím dostatečné informovanosti o pozitivních zdravotních benefitech, vhodnou infrastrukturu a nabídku aktivit, které mohou motivovat občany ke zvyšování zdravotní gramotnosti, podporovat zdravý životní styl, a tím snižovat riziko vzniku nemocí. Lze toho dosáhnout opatřeními především v těchto oblastech:

- **Vzdělávání a prevence** Ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a neziskovými organizacemi zajistit dostatečnou nabídku vzdělávacích aktivit zaměřených na aktivní stárnutí, podporu zdravého životního stylu a prevenci rizikového chování obyvatel;
- **Atraktivní nabídka volnočasových aktivit** Systémová podpora občanských spolků a neziskových organizací, které se významně podílejí na tvorbě dostatečného zázemí pro atraktivní nabídku volnočasových aktivit.
- **Investice do volnočasové infrastruktury** Pouze kvalitní a dostupná infrastruktura pro možnosti trávení volného času obyvatel je motivuje být dostatečně aktivní.

V oblasti prevence a podpory zdravého životního stylu na komunální úrovni jsou klíčovými principy **dlouhodobá strategie a koncepční dokumenty**, které zajistí udržitelné financování plánovaných aktivit, ale také rozvoj a budování potřebné infrastruktury (veřejná sportoviště, parky, cyklostezky).

„Investice do volnočasové infrastruktury ve městech a obcích jsou jasnou prioritou, protože pouze kvalitní a motivující prostředí pro podporu aktivního životního stylu obyvatel může přispět k udržení nebo posílení jejich zdraví a udržení kvality života.“

Se stárnutím populace roste poptávka po zdravotní péči, lékařských službách a péči o starší lidi. Vytváření specializovaných služeb a zařízení pro starší občany poskytuje městu příležitost podpořit zdraví a kvalitu života této části populace. Starší generace vykazuje rostoucí zájem o inovativní formy bydlení, jako jsou seniorské domovy, rezidenční komunity a asistované bydlení. Ostrov má příležitost investovat do těchto typů ubytování, a vytvářet tak vhodné prostředí pro starší občany.

PŘÍNOS K NAPLNĚNÍ VIZE

Zdraví je nezbytným předpokladem kvalitního života v každé společnosti. Vzhledem ke stárnutí populace a vysoké míře úmrtnosti na příčiny, které jsou spojeny s rizikovým chováním a nezdravým životním stylem, je nutné vnímat prevenci jako klíčový nástroj pro zlepšení zdravotního stavu české populace. Podpora vzdělávání v oblasti prevence, dostatečná nabídka volnočasových aktivit a investice do volnočasové infrastruktury by měly být jasnou prioritou. Kvalitní a motivující prostředí pro podporu aktivního životního stylu obyvatel přispěje k udržení nebo posílení jejich zdraví a kvality života ve městě.

SOUČASNÁ SITUACE V OSTROVĚ

Sport a aktivní trávení volného času jako základ pro zdraví obyvatel

Město se spolupodílí nejen na financování sportu, ale zároveň koordinuje činnost sportovních subjektů ve prospěch města tím, že kontroluje efektivitu vynaložených financí z veřejných zdrojů. Ostrov má zpracován Plán rozvoje sportu města Ostrov 2021–2026, který definuje sport jako podstatnou součást přirozeného vývoje člověka již od dětství. Aktivní a systematická práce s dětmi v oblasti sportu a volnočasových aktivit je také jednou z efektivních intervencí, díky které je možné eliminovat výskyt negativních společenských jevů a rizikového chování (konzumace alkoholu, užívání drog, zdravotní problémy apod.). Současně také dochází k podpoře sportovní, zájmové a spolkové činnosti ve městě, která se postupně rozvíjí a rozšiřuje svou členskou základnu. Dalším důležitým aspektem strategického plánu rozvoje sportu ve městě je také podpora sportovní infrastruktury. V období 2015–2019 byly v Ostrově realizovány investiční akce v objemu 92 mil. Kč, a došlo tak k rozsáhlé obnově městských sportovišť. V novém plánovacím období (2021–2026) se město zaměřuje na revitalizaci některých sportovišť (např. venkovního plaveckého bazénu - městského koupaliště), výstavbu nových (sportovní hala), ale také na rozvoj infrastruktury pro aktivní formy dopravy (chůze a jízdu na kole). Jedná se především o výstavbu nových cyklostezek a jejich a napojení na stávající stezky včetně doplnění informačního značení. V rámci financování chce město Ostrov v maximální možné míře využít existujících dotačních možností z evropských a státních dotačních programů. Předpokládá se i podpora Karlovarského kraje. Město Ostrov má ambici stát se místem pro aktivní život svých občanů, s dostatečnou nabídkou volnočasových aktivit a kvalitní infrastrukturou. Aktivní formy dopravy

a dostatečná hustota sítě cyklostezek by se mohla stát významnou alternativou k individuální automobilové dopravě. S ohledem na zlepšení situace v oblasti zdraví občanů ve městě je nutné podpořit tyto aktivity také dostatečnou nabídkou vzdělávacích aktivit zaměřených na problematiku zdraví a zdravého životního stylu. Zvýšení zdravotní gramotnosti může přispět k vyššímu zájmu občanů o vlastní zdraví.

Naplněné kapacity sociálních služeb

Ve srovnání s vybranými městy je v Ostrově nízký počet zařízení sociálních služeb zajišťovaných veřejnou správou, který nedokáže pokrýt aktuální poptávku. Nachází se zde domov s pečovatelskou službou s celkovou kapacitou 124 osob, komunitní dům pro seniory a nízkoprahové centrum. Další služby jsou poskytovány soukromými firmami, občanskými sdruženími nebo formou obecně prospěšných organizací, bez přímé koordinace města Ostrov. I v současné situaci jsou obyvatelé nuceni za službami dojíždět mimo město, například do nedalekých Karlových Varů, což komplikuje dostupnost těchto služeb. Nedostatek míst v sociálních zařízeních vede ke zhoršení kvality péče a dá se předpokládat, že s ohledem na očekávaný nárůst obyvatel ve věkové kategorii 65+ se bude i nadále zhoršovat.

Díky nižším lůžkovým kapacitám jsou poskytovány sociální služby především v terénu přímo v domácnostech klientů (téměř 90 % všech výkonů). Pro rozvoj sociálních služeb na území města je zpracován Komunitní plán sociálních služeb a služeb jim blízkých města Ostrov na období 2023–2027. Cíle stanovené v rámci dokumentu se zaměřují na zvýšení kapacit bytových sociálních služeb, ambulantní sociální

služby pro seniory, zvýšení kapacit terénních služeb pro seniory a OZP a podporu pečujících osob především v oblasti informační a personální.

Dostupnost zdravotnictví je důležitým tématem pro obyvatele Ostrova

Klíčovou institucí je v této oblasti soukromá Nemocnice Ostrov. Odborná a specializovaná pracoviště jsou vybavena nejmodernější technikou. Lůžková část všech oddělení nabízí požadovaný komfort při léčebném pobytu. Zrekonstruovaný komplex nemocnice se nachází v okrajové a klidové části města. Nemocnice má kapacitu cca 300 lůžek a byla zvolena několikrát nejoblíbenější nemocnicí v Karlovarském kraji. V celorepublikovém srovnání se však Ostrov stále řadí mezi města spíše s podprůměrným počtem ordinací praktických lékařů i lékařů pro děti a dorost, a to jak v celkovém součtu, tak v průměru na počet obyvatel. Nedostatečný je i rozsah zdravotní péče a absence vybraných lékařských oborů, které jsou dostupné pouze v krajském městě, tedy s nutností dojíždění. Dostatečný je naopak počet lékáren. Průzkum mezi obyvateli ve městě potvrdil, že dostupnost zdravotních a sociálních služeb je považována za prioritní a město by v rámci plánovaných investic mělo tuto situaci dále zlepšovat.

Důležitým úkolem bude také do budoucna zajistit odpovídající počet praktických lékařů ve městě. Zvýšit zájem lékařů o vykonávání praxe v Ostrově se bude vedení města snažit především prostřednictvím ekonomických pobídek (cílené dotace na vybavení a mzdové prostředky), zajištěním lepších pracovních podmínek (rekonstrukce, vybavení a pronájem prostor) a intenzivní komunikací se zdravotními pojišťovnami.

Ostrov má vysoký podíl sociálně slabých obyvatel

Město Ostrov poskytuje finanční podporu neziskovým organizacím a spolkům (příspěvek na činnost, poskytování prostoru v majetku města a další formy pomoci), které se zabývají pomocí lidem v obtížné sociální či finanční situaci. Podpora vychází se schválených podmínek města. Podíl osob v hmotné nouzi (či v exekuci) je ve městě vůči zbytku ČR vyšší, na poměry KVK je však stav průměrný. Celkový počet exekucí na území města činí 8 949, přičemž meziročně počet osob v exekuci klesl o 29,1 %. Pro snížení podílu osob s finančními problémy chce vedení města bojovat především aktivní prevencí, vzděláváním v oblasti finanční gramotnosti, ale i zajištěním dostupné a lépe placené práce. Město bude dále investovat do oblasti vzdělávání (včetně celoživotního vzdělávání) a ekonomické diplomacie pro růst prosperity v souladu s výše uvedenými cíli.

CÍL 3. I.

Skvělé podmínky pro aktivní život všech obyvatel (vč. sportu)

Město Ostrov disponuje dostatečně kvalitní volnočasovou a sportovní infrastrukturou, která je propojena s okolní přírodou a motivuje místní obyvatele být přirozeně pohybově aktivní. Dostupná infrastruktura je také vhodná pro rekreační a profesionální sportovce a je doplněna pestrou nabídkou volnočasových aktivit, které zajišťují místní zájmová sdružení a neziskové organizace. Díky systémové a koncepční podpoře města jsou tyto organizace schopny pružně reagovat na aktuální poptávku, kterou přizpůsobují potřebám občanů. Důraz je kladen na měnící se demografický vývoj populace a problematiku aktivního stárnutí.

CO: aktivity a projekty

- + Připravíme politiku Zdravé generace města
- + Posílíme nabídku sportovního a volnočasového vyžití pro všechny generace
- + V areálu bývalých kasáren vybudujeme volnočasový areál
- + Finančně podporujeme sportovní kluby a soutěže
- + Opravíme a modernizujeme sportovní areály ve vlastnictví města
- + Rozvíjíme zdravý životní styl obyvatel města od útlého věku

PRO KOHO A S KÝM: aktéři

- **GARANT:** Odbor rozvoje a územního plánování
- Příspěvkové organizace města
- Rekreační i vrcholoví sportovci
- Místní kulturní a sportovní organizace a spolky
- Turistické centrum Na Zámku, dům kultury
- Správci sportovní infrastruktury
- Sportovní komise
- Komise pro posuzování žádostí o granty z rozpočtu města

JAK TO ZMĚŘÍME: indikátory

- Vyšší počet pravidelně sportujících obyvatel a zvýšení jejich zdraví a odolnosti
- Počet sportovních událostí na území města

PROČ: očekávané dopady

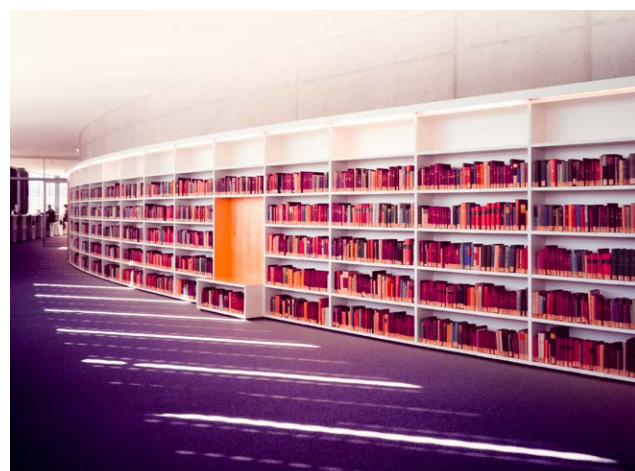
- Atraktivní nabídka aktivního vyžití poskytne možnosti pohybu všem generacím.
- Zajištění financování investic pro neorganizovaný sport podpoří pestrost sportovních aktivit.
- Pohyb slouží jako prevence sociálněpatologických jevů.
- Široké možnosti sportovních aktivit podnětují rozvoj lásky k pohybu u obyvatel všech věkových kategorií.
- Vybudování dobrých sportovních návyků prodlužuje aktivní život obyvatel.
- Podpora sportovní infrastruktury přinese ekonomický prospěch městu díky rozvoji cestovního ruchu a organizaci sportovních událostí.
- Aktivní doprava snižuje intenzitu automobilové dopravy, což vede k většímu bezpečí, snížení emisí a zlepšení kvality ovzduší ve městě.
- Sport a aktivní životní styl přináší radost, odreagování a zlepšují duševní pohodu obyvatel.
- Sport a aktivní život spojuje lidi napříč generacemi, což posiluje komunitní soudržnost.

CÍL 3. 2.

Rozvíjíme kulturu a místní identitu

Kulturní a společenský potenciál je využit pro rozvoj komunitního života a pomáhá při zvyšování místní identity. Kreativita se stala významnou hybnou silou v průmyslu a službách, které svým rozvojem podporují lokální ekonomiku. Město aktivně vytváří příležitosti pro společenský život a rozšiřuje technické možnosti a prostory pro organizování kulturních a společenských akcí.

CO: aktivity a projekty

- + Podpoříme organizaci menších komunitních akcí (organizovanými místními spolky či aktivními osobami na území města)
- + Realizujeme výstavy ve veřejném prostoru
- + Rekonstruujeme Lovecký zámek u Mořičova
- + Zajistíme výpůjčky drobné infrastruktury pro pořádání kulturních akcí aktivním obyvatelům a organizacím
- + Koordinujeme akce města i ostatních subjektů v oblasti kultury a volného času
- + Vybudujeme památník politických vězňů

PRO KOHO A S KÝM: aktéři

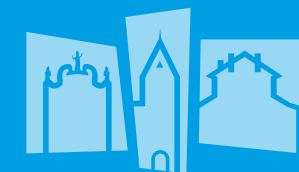
- **GARANT: Odbor finanční a školství**
- Dům kultury Ostrov
- Žáci a studenti
- Knihovna
- ZŠ a MŠ
- Neziskové a kulturní organizace
- Odbor finanční a školský
- Kulturní a propagační komise
- Komise pro posuzování žádostí o granty z rozpočtu města

JAK TO ZMĚŘÍME: indikátory

- Vyšší finanční prostředky města na podporu spolkové činnosti
- Vyšší počet spolků a jejich členů na území města
- Počet uspořádaných kulturních a společenských akcí
- Návštěvnost na kulturních a společenských akcích

PROČ: očekávané dopady

- Kvalita a pestrá kulturní nabídka je jedna z klíčových služeb, kterou očekávají od města všichni jeho obyvatelé.
- Rozvíjení kultury poskytuje prostor pro drobné umělce a tvůrčí kreativní průmysl, což podněcuje kreativitu a inovace a přispívá k podpoře lokální ekonomiky.
- Rozvoj kultury a identity obyvatel posiluje komunitní soudržnost a spolupráci mezi obyvateli, což vytváří pozitivní atmosféru a podporuje pocit sounáležitosti s městem.
- Kulturní události a projekty ožíví veřejný prostor, jako jsou náměstí, parky a ulice, čímž zároveň vytváří příjemná místa pro setkávání a odpočinek.
- Rozvoj kultury a místní identity poslouží k propagaci historie, tradic a hodnot.
- Vybudování synergických efektů v rámci oblasti kultury včetně oblastí cestovního ruchu, vzdělávání a společenského života a ožívování městských prostranství.
- Kultura slouží jako prostředek pro další vzdělávání a osobní rozvoj obyvatel.

CÍL 3. 3.

Vítáme nové návštěvníky okolní přírody i města

Krásná příroda v okolí Ostrova je velkým benefitem nejen pro občany města. V okolí se nachází největší sportovní areály a turistické cíle v rámci Krušnohoří. Sportovní parky, lesy se spoustou stezek i městské památky vybízejí ke krátkodobým i delším návštěvám. Při návštěvách okolí turisté využívají městskou infrastrukturu. Okolní přírodu navštěvují každodenně i místní obyvatelé.

CO: aktivity a projekty

- + Zpracujeme koncepci cestovního ruchu
- + Realizujeme marketingovou kampaň za účelem zvýšení počtu návštěvníků Ostrova a okolí
- + Zpracujeme jednotnou strategii prezentace města, propojíme vizuální identitu města, příspěvkových organizací a dalších společností s účastí města
- + Spolupracujeme s podnikateli v cestovním ruchu a návazných službách
- + Navážeme užší spolupráci s destinační agenturou Krušnohoří, z.s., a agenturou Živý kraj

PRO KOHO A S KÝM: aktéři

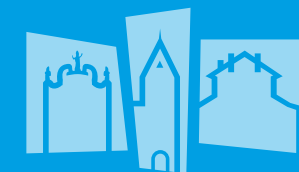
- **GARANT:** Infocentrum Ostrov
- Návštěvníci města nebo Krušných hor
- Podnikatelé a investoři působící v oblasti cestovního ruchu

JAK TO ZMĚŘÍME: indikátory

- Vyšší počet návštěvníků
- Vyšší využití turistické infrastruktury města

PROČ: očekávané dopady

- Zachování a posílení unikátního přírodního charakteru města.
- Účelnější a účinnější marketing města v rámci celého regionu.
- Aktivní komunikací a cíleným marketingem eliminovat negativní zmínky o městě.
- Větší zapojení návštěvníků města (opakované návštěvy, větší sounáležitost s městem, vnímání města v širších souvislostech).
- Základem atraktivity města a okolí je krásná příroda a kvalitní služby pro návštěvníky.
- Prostřednictvím kvalitního marketingu a propagace posílení unikátního charakteru a atmosféry města a nejbližšího okolí.

CÍL 3. 4.

Dostupné sociální a zdravotní služby

Vedení města aktivně přispívá k vytváření dobrých podmínek pro poskytování zdravotní péče a udržení dostatečného počtu zdravotnického personálu. Místní nemocnice disponuje moderním vybavením a pestrou nabídkou služeb. Klidným prostředím a individuálním přístupem k pacientovi konkuruje větším nemocnicím v okolí. Zdravotnické služby jsou ve spolupráci s neziskovými organizacemi vhodně doplňovány nabídkou vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování a zdravotní gramotnosti obyvatel. Ve spolupráci s partnery zajišťuje město nabídku dostupných sociálních služeb v souladu s komunitní plánem. Podílí se na finanční stabilitě jejich poskytovatelů a postupně odstraňuje existující bariéry v městských budovách a veřejných prostranstvích.

CO: aktivity a projekty

- + Podporujeme činnost ambulantní péče a nemocnice v Ostrově
- + Vyhodnocujeme dostupnost zdravotnických služeb a sociálních služeb a pobídkami zvyšujeme kapacity
- + Stavíme komunitní byty
- + Posilujeme roli sociálně-zdravotního pomezí
- + Motivujeme pracovníky sociálních a zdravotních služeb k práci v Ostrově
- + Rozšiřujeme dostupnost asistenčních služeb pro potřebné, včetně využití nových technologií
- + Programové dotace na podporu a rozvoj sociálních služeb

PRO KOHO A S KÝM: aktéři

- **GARANT: Odbor sociálních věcí a zdravotnictví**
- Krajský úřad Karlovarského kraje
- Oblastní charita Ostrov
- Res Vitae z.s.
- Dům s pečovatelskou službou Ostrov
- Penta Hospitals Ostrov
- Poliklinika Ostrov
- Lékaři
- Sociální komise

JAK TO ZMĚŘÍME: indikátory

- Dostatečné kapacity pečovatelských domů ve městě
- Vyšší počet městských bytů určených pro zvláštní účely
- Vyšší kapacita lůžkové péče sociálních a zdravotnických potřeb (dle pasportizace zdravotnictví ostrovského regionu)

PROČ: očekávané dopady

- S nárůstem počtu starších občanů bude zapotřebí poskytovat rozšířené zdravotní a sociální služby, a to včetně péče o seniory a jejich většího zapojení do komunitního života.
- Dostupné sociální služby posilují soudržnost ve společnosti.
- Dostupné zdravotní služby umožňují obyvatelům udržet po delší dobu odpovídající kvalitu života i v důchodovém věku.
- Poskytování pestré a dostupné péče pro seniory a jejich rodiny je základem spokojeného života.
- Zajištění přístupu k sociální či zdravotní péči by mělo být poskytnuto obyvatelům Ostrova v jakémkoliv věku a v různé životní situaci v souladu s principem „služby chodí za klientem“.
- Podpora domácí zdravotní péče umožňuje starším občanům zůstat déle ve svém domácím prostředí a zároveň je tento přístup ekonomicky efektivnější.
- Dostupné zdravotní služby umožňují včasnou diagnostiku a léčbu zdravotních problémů, což vede k celkovému zlepšení zdraví obyvatel a snižuje zátěž zdravotnického systému.
- Propojení sociálních služeb s volnočasovými aktivitami pro děti a mládež podporuje spolupráci mezi generacemi a vytváří harmonické společenství.